

Методичні рекомендації з використання інфографіки на уроках зарубіжної літератури

Інфографіка (від лат. – інформування, роз'яснення; та грец. – пишу); у широкому розумінні – це візуальне подання інформації, поєднання тексту та графіки, створене з метою повідомити певну інформацію, особливо у великому обсязі (це, фактично, урок, поданий в одному малюнку).

Серед основних **функцій**, що виконує інфографіка, дослідники називають такі: інформування; привернення уваги та підвищення інтересу до теми; полегшення сприйняття інформації (особливо перевантаженої статистичними даними); краще її розуміння; лаконічне поєднання великих обсягів інформації, чисел та візуального ряду; негайне і всеосяжне читання; підсилення довіри до повідомлюваного тощо.

Традиційно до **жанрів** найпростішої інфографіки зараховують таблиці, графіки, карти, кругові діаграми, логічні схеми. Більш складна інфографіка може комбінувати текстові блоки, фотографії, карти, таблиці, діаграми, навіть комікси, все, що може допомогти створити повноцінну графічну розповідь. Вона допомагає в поширенні ідей і залученні уваги.

Інфографіка допомагає вирішенню низки **актуальних питань**, які постають перед сучасним учителем:

- як сформувати компетентну особистість;
- як розвивати творчі здібності учнів;
- які педагогічні технології доцільно обрати;
- як зробити урок зарубіжної літератури цікавим;
- як досягти творчої співпраці вчителя і учня;
- як учням засвоювати великий обсяг інформації стисло і за короткий проміжок часу.

Використання інфографіки можливе на всіх етапах вивчення художнього твору. Під час *підготовки до сприймання* вона сприятиме актуалізації опорних знань, зацікавленню учнів постаттю автора та його твором. На етапі *читання* допоможе школярам прослідкувати хід подій, зрозуміти значення невідомих слів, встановити в тексті причинно-наслідкові зв'язки. У процесі *аналізу* сприятиме глибшому проникненню в неповторний світ художнього тексту. У *підбитті підсумків* – виділити головне у виучуваному матеріалі.

Пропонуємо будувати процес вивчення художнього твору з урахуванням наочного підходу до формування знань та вмінь, що дозволить максимально використати потенційні можливості візуального мислення. Одним із головних напрямів такого підходу є інфографіка.

У вирішенні питань викладання зарубіжної літератури та російської мови сучасному учителеві допоможе використання на уроках інфографіки:

- на усіх етапах уроку (при актуалізації опорних знань, вивченні нового матеріалу, узагальненні нової теми тощо);
- при проведенні різних типів уроків (при проведенні інтегрованих уроків, на уроках компаративного дослідження тощо);

- використанні різних методів та прийомів роботи на уроці (інтерактивні вправи, створення власних інфографік тощо).

Використання на уроці інфографіки дозволяє учителям формувати в учнів майже усіх видів ключових компетентностей:

- ціннісно-смыслових;
- загальнокультурних;
- пізнавальних;
- комунікативних;
- інформаційних;
- моральних;
- соціальних (життєвих).

Виділяємо **кілька причин** для використання елементів інфографіки в навчанні мов та літератур :

- містять велику кількість інформації;
- багаті лексикою;
- візуальний і математично-статистичний аспекти допомагають передавати значення;
- сприймаються учнями набагато краще, ніж щільний текст на екрані комп'ютера;
- можна використовувати при вирішенні великої кількості завдань;
- використання інфографіки корисно для розвитку візуальної грамотності учнів.

Можна запропонувати пов'язаних з підготовкою інфографіки завдань для учнів, наприклад:

- 1) створити інфографіку, засновану на тексті, яких вони щойно прочитали. Це може включати в себе карту відносин між персонажами, тимчасову лінію подій і дій, що сталися і вироблених в певних місцях;
- 2) перевести статистичні дані з якого-небудь тексту в формат інфографіки: це можна застосувати до будь-якого з опитуванням в класі або до інформації з ділового журналу;
- 3) класти карту зв'язків слів певних тем, і додати до них зображення;
- 4) створити інфографіку про часи дієслів і включити в неї прямі часу, ілюстровані приклади, правила, присвячені формі та вимови.

Звертаємо увагу на **принципи**, на які потрібно спиратися при роботі з візуалізацією даних. Актуальними для інфографіки є такі:

- високий ступінь стиснення інформації;
- попередня обробка інформації щодо структурування кількісних даних;
- наявність елементів розвитку, зв'язування або підпорядкування інформаційних блоків;
- виражена спрямованість на активізацію когнітивних процесів споживача;
- наявність одного або декількох критеріїв, що об'єднують фрагменти інфографіки в конкретному об'єкті.

Процес створення інфографіки складається з декількох **етапів**:

- формулювання мети її створення та визначення аудиторії (учні, колеги);

- збір, аналітика та обробка інформації;
- побудова доступної візуалізації, вибір формату.

З ростом популярності інфографіки зросла потреба її використання в навчанні мов та літератур. Існує достатньо ресурсів, що спеціалізуються на її створенні та розповсюдженні.

Назва сервісу	Загальна інформація
Infogr.am	Простий 3-кроковий сервіс: оберіть шаблон, графічно унаочніть дані та поділіться інфографікою із друзями та знайомими. Infogr.am – це інструмент, що найбільше підходить для створення схем, графіків і карт
Easel.ly	У ресурсі Easel.ly зібрано десятки безкоштовних шаблонів для створення інфографіки на будь-яку тему. Усі вони піддаються редагуванню, тому навіть із найбільш далекого до вашої теми зображення можна зробити потрібну візуалізацію. Easel.ly містить бібліотеку заготовок: графіків, стрілок, зображень, блок-схем, шрифтів і колірних палітр. Їх можна додавати та видаляти залежно від потреби. Сервіс максимально простий у використанні
Draw.io	Один із найпростіших безкоштовних ресурсів для створення діаграм і блок-схем. На сайті доступні різноманітні шаблони структур і форм. Draw.io також можна використовувати для створення графіків та UML-моделей. Підтримується функція експорту готових схем, а також опція синхронізації з Google диском
Canva	Канва дозволяє нестандартні розміри полотна, має велику бібліотеку контенту - тільки за запитом «Любов» сайт знаходить більше 100 картинок. Також, можна завантажувати свої власні картини

Рекомендовані джерела

1. Гольцова К. Інфографіка як засіб активізації навчально-пізнавальної діяльності учнів [Електронний ресурс] / К. Гольцова. – Режим доступу : http://informatika.udpu.org.ua/?page_id=2771 .
2. Гризун Л. Інфографіка як інструмент сучасної освіти / Л. Гризун, А. Мудрак [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kpi.kharkov.ua/archive/MicroCAD/2014/S24/%d0%86%d0%9d%0%a4%d0%9e%d0%93%d0%a0%d0%90%d0%a4%d0%86%d0%9a%d0%90%20%d0%af%d0%9a%20%d0%86%d0%9d%d0%a1%d0%a2%d0%a0%d0%a3%d0%9c%d0%95%d0%9d%d0%a2%20%d0%a1%d0%a3%d0%a7%d0%90%d0%a1%d0%9d%d0%9e%d0%87%20%d0%9e%d0%a1%d0%92%d0%86%d0%a2%d0%98.pdf>

3. Инфографика. Крупный план [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://infoanalyze.blogspot.ru/2010/06/blog-post.html> .
4. Макарова Е. Визуализация как способ структурирования знаний и формирования ментального пространства [Электронный ресурс] / Е. Макарова. – Режим доступа: http://sosh3.oprb.ru/data/partner/6/message/RR9f14_3049.pdf.
5. Рапуто А. Визуализация как неотъемлемая часть процесса подготовки преподавателей [Электронный ресурс] / А.Рапуто. – Режим доступа: <http://cyberleninka.ru/article/n/vizualizatsiya-kak-neotemlemayasostavlyayushaya-protssessa-obucheniya-prepodavateley> .
6. Теорія поколінь [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://kolomyia.com.ua/article.php?article_id=153
7. Швед О. Інфографіка як засіб візуальної комунікації в сучасній журналістиці [Електронний ресурс] / О. В. Швед. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gotvnz_2014_30_29 .

Методист із зарубіжної літератури
та мов національних меншин
навчально-методичного відділу
координації освітньої діяльності та
професійного розвитку Сумського ОІППО

Л.М.Чхайло